

generel hjemmel til at fastsætte nærmere regler om vederlagsopkrævningen i lighed med den gældende ophavsretslovs § 22 a, stk. 4, 3. pkt., der blev gennemført ved lovrevisionen i 1989. IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark har i forlængelse heraf anført, at vilkårene for offentlig fremførelse af fonogrammer, herunder afgivelse af oplysninger om organisationsforhold, dækningsområde og programflade bør fastlægges i en bekendtgørelse, hvis overtrædelse kan medføre straf og afbrydelse af brugerens virksomhed.

Kulturministeriet kan principielt tilslutte sig Ophavsretsudvalgets synspunkter om en oplysningspligt. Ministeriet finder det rimeligt, at der på områder, der er omfattet af en tvangslicens, pålægges brugeren en pligt til at give meddelelse om stedfundne værksudnyttelser. Bestemmelser af den nævnte karakter findes som nævnt allerede i dag på kabelspredningsområdet. Lignende bestemmelser er gennemført på følgeretsområdet, hvor der i 1989 i lovens § 25 a, stk. 6, blev fastsat en oplysningspligt i form af en pligt til at fremsende en årlig opgørelse over salget af kunstværker, for hvilke der skal svares følgeretsvederlag.

Ministeriet finder det på denne baggrund rimeligt, at der gives kulturministeren en bemyndigelse til administrativt at fastsætte bestemmelser om en generel oplysningspligt mv., når værker udnyttes efter en tvangslicensbestemmelse i loven. Reglerne bør fastsættes administrativt, ikke som foreslået af Ophavsretsudvalget i selve lovtæksten. I administrative regler kan der mere smidigt tages hensyn til særlige forhold, der måtte gøre sig gældende på de enkelte udnyttelsesområder. Forslaget til stk. 2 er udformet i overensstemmelse hermed.

Omfanget af en evt. oplysningspligt på de enkelte udnyttelsesområder bør efter Kulturministeriets opfattelse være begrænset til oplysninger om

- den stedfundne værksudnyttelse,
- brugerens identitet og adresse, hvorved rettighedshaveren sættes i stand til at gøre sit vederlagskrav gældende, og
- værksudnyttelsens karakter og omfang, hvorved rettighedshaveren sættes i stand til at foretage en vederlagsberegning.

Endvidere bør der fastsættes tidsfrister for brugerens afgivelse af de fornødne oplysninger. Såfremt der er tale om en værksudnyttelse, der administreres af en forvaltningsorganisation, skal oplysningerne gives til denne. I andre tilfælde skal oplysningerne gives til den pågældende ophavsmand. I den forbindelse bør det, som foreslået af Ophavsretsudvalget,

overvejes at fastsætte en regel om, at oplysningerne med frigørende virkning kan gives til en af kulturministeren godkendt rettighedshaverorganisation, i tilfælde hvor brugeren ikke kan finde frem til ophavsmanden.

Derimod finder ministeriet ikke, som anført af IFPI Danmark, Foreningen af Danske Spillefilmproducenter, Foreningen af Danske Videogramdistributører og Foreningen af Filmudlejere i Danmark, at de nærmere vilkår for offentlig fremførelse af fonogrammer bør fastlægges i en bekendtgørelse. Ministeriet må være af den opfattelse, at sådanne vilkår mest hensigtsmæssigt baseres på aftale mellem parterne, subsidiært at Ophavsretslicensnævnet tager stilling hertil.

Endelig bør der i bekendtgørelsen fastsættes sanktioner for manglende iagttagelse af oplysningspligten, jf. lovforslagets § 79, der giver hjemmel til at fastsætte bødestraf for overtrædelse af bestemmelser i de fastsatte administrative forskrifter.

Til stk. 3

Forslaget til stk. 3 er nyt. Forslaget indebærer, at såfremt brugeren af et værk i henhold til tvangslicensbestemmelserne i § 35 eller § 68 ikke betaler det vederlag, der er fastsat ved parternes aftale eller ved Ophavsretslicensnævnets afgørelse, kan det ved dom fastslås, at den pågældende værksudnyttelse kun kan foretages med ophavsmandens samtykke, indtil betaling sker.

Forslaget er baseret på en indstilling fra Ophavsretsudvalget i betænkning nr. 1197/1990.

Som begrundelse for forslaget har udvalget anført, at det -når det gælder tvangslicenser - er en forudsætning for, at rettighedshaverne faktisk får det vederlag, de efter loven er berettigede til, at brugeren kan og vil betale. Hvis brugeren konsekvent modsætter sig betaling af vederlag eller mangler midler hertil, stiller tvangslicensen rettighedshaveren i en vanskelig situation. Rettighedshaveren er afskåret fra over for brugeren at nedlægge forbud mod videre udnyttelse og kan alene gøre et vederlagskrav gældende. Hvis brugeren ikke ønsker at betale vederlaget, kan betalingen udskydes i lang tid, fx ved at udnytte alle muligheder for at rejse indsigelse mod kravets berettigelse, beregningsformen osv.

Twister om vederlagets størrelse kan indbringes for Ophavsretslicensnævnet. En afgørelse fra nævnet kan imidlertid ikke umiddelbart anvendes som grundlag for en tvangsmæssig inddrivelse af vederlaget. En sådan inddrivelse forudsætter, at der er afsagt dom om vederlagskravets eksistens og størrelse. Når nævnets afgørelse foreligger, kan rettighedshaveren derfor være nødsaget til at anlægge en inkas-